

The Impact of Monetary Policy on Economic Development Goals of Lao PDR

Soudavong MANYVONG^{1*}, Pheng HER², Moungkhoun VATTANA²

Program in Economics, Department of Economics, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR

ABSTRACT

The aim of this study is to analyze the impact of monetary policy on the economic development goals of the Lao People's Democratic Republic. The economic development goals used in this study are three: economic growth, inflation, and unemployment. The study uses time series data from 2000-2023 and implies with the SUR model. The economic growth goal was found that only the exchange rate had an impact on economic growth, in the opposite direction and consistent with the hypothesis. Furthermore, the constant coefficient was found to have the largest impact, suggesting that there are other factors besides monetary policy that influence economic growth. For inflation rate goal found that M2 and the exchange rate influence inflation in the same direction and in line with the hypothesis. Interest rates, on the other hand, are not statistically significant. Otherwise, this also indicates that the exchange rate of kip per dollar has a greater influence on inflation than the M2. However, the results of the analysis also show that the fixed coefficient influences inflation in the opposite direction, which means that there are other factors besides monetary policy that lower inflation. Unemployment goal found the M2 also has a negative influence on the unemployment rate, which is consistent with the hypothesis. Meanwhile, the interest rate and the exchange rate have no influence on the unemployment rate.

Keywords: Monetary policy, economic growth, inflation rate, unemployment rate

*** Correspondence:** Soudavong MANYVONG, Bank of the Lao PDR North Branch, Luang Prabang Province.

Tel: +856-20-22966999, E-mail: Soudavongbol@gmail.com

²Department of Economics, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University

Article Info:

Submitted: February 17, 2025

Revised: February 28, 2025

Accepted: March 12, 2025

1. ພາກສະເໜີ

ນະໂຍບາຍເງິນຕາມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຈັດການສະຖຽນລະພາບທາງເສດຖະກິດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຜ່ານກົນໄກຕ່າງໆ. ປະສິດທິຜົນຂອງນະໂຍບາຍເສດຖະກິດມະຫາພາກເປັນປະເດັນສຳຄັນຫຼັກຂອງຜູ້ວາງນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນນະໂຍບາຍເງິນຕາໃຫ້ປະສິດຄວາມສຳເລັດ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດແບບຍືນຍົງ ເຊິ່ງການກຳນົດນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວນັ້ນໄປທີ່ອັດຕາດອກເບ້ຍໄລຍະສັ້ນ, ອຸປະທານເງິນ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນ ທີ່ຖືວ່າເປັນເຄື່ອງມືທີ່ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍທີ່ສຸດຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາ (Fasanya et al., 2013)

ນະໂຍບາຍການເງິນສິ່ງຜິດຕໍ່ເປົ້າໝາຍການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດແມ່ນມີຫຼາຍຮູບຫຼາຍແບບ ເຊິ່ງມີຜົນກະທົບທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ສັງເກດເຫັນໃນບັນດາປະເທດ ແລະ ສະພາບການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ການຜິດພັນລະຫວ່າງນະໂຍບາຍເງິນຕາ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະ

ກິດໄດ້ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດການເງິນ ເນື່ອງຈາກການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດມີຄວາມສຳຄັນຢ່າງຍິ່ງໃນເປົ້າໝາຍມະຫາພາກຂອງປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ. ຄວາມກັງວົນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນສະເໝີໃນບັນດານັກເສດຖະສາດການເງິນ ລວມເຖິງ McKinnon (1973), Shaw (1973) ແລະ Levine (1997). ນັກເສດຖະສາດມີຄວາມເຫັນບໍ່ກົງກັນລະຫວ່າງອຸປະທານເງິນກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ເນື່ອງຈາກບາງທ່ານເຊື່ອວ່າ ປັດໄຈທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການກຳນົດການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຄືການປ່ຽນແປງໃນປະລິມານເງິນ.ນະໂຍບາຍການເງິນ, ໂດຍສະເພາະການໃຊ້ຜ່ານກົນໄກ ເຊັ່ນ: ການສະໜອງເງິນ ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການສ້າງການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ. ນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບຜ່ອນຄາຍມີຄວາມເຊື່ອມໂຍງກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດທີ່ສູງຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ເນື່ອງຈາກສິ່ງເສີມການກູ້ຢືມເງິນ ແລະ ການລົງທຶນ (Usmabn et al., 2023).

ນອກຈາກນີ້, ນະໂຍບາຍເງິນຕາຍັງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຜ່ານການບໍລິໂພກ, ການລົງທຶນ ແລະ ການສົ່ງອອກສຸດທິ. ອັດຕາດອກເບ້ຍຕໍ່າສາມາດເສີມຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ, ກະຕຸ້ນການລົງທຶນແລະການບໍລິໂພກ, ເຊິ່ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນສໍາລັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມີນັກຄົ້ນຄວ້າບາງທ່ານພົບວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມສໍາຄັນທີ່ບໍ່ມີໄລຍະສໍາຄັນທາງສະຖິຕິກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ (Aideyan et al., 2024).

ນະໂຍບາຍເງິນຕາສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເປົ້າໝາຍອັດຕາເງິນເຟີ້ເພື່ອຮັກສາສະຖຽນລະພາບ ດ້ານລາຄາສໍາລັບສິນຄ້າ ແລະການບໍລິການ. ຄວາມຜັນຜວນຂອງລາຄາ ເຊິ່ງສະແດງອອກມາໃນຮູບແບບຂອງເງິນເຟີ້ອາດສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ເສດຖະກິດຂອງປະເທດໃນໄລຍະຍາວໄດ້ ຖ້າມັນບໍ່ໄດ້ຮັບການຄວບຄຸມຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຫຼື ເໝາະສົມ. ສະນັ້ນ, ການຄວບຄຸມໄຟເງິນເຟີ້ຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນເພື່ອຮັກສາສະພາບເສດຖະກິດທີ່ດີ. ອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ຕໍ່າ ແລະ ມີສະຖຽນລະພາບມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດໃນໄລຍະຍາວ. ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍເງິນຕາທີ່ສາມາດຮັກສາສະຖຽນລະພາບດ້ານລາຄາໄດ້ ລວມມີອຸປະທານເງິນ, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນ. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທາງເສດຖະກິດເປີດເຜີຍວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ເຄື່ອງມືການເງິນອື່ນໆມີອິດທິພົນຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລາຄາ. ການສຶກສາຕ່າງໆຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປ່ຽນແປງນະໂຍບາຍການເງິນ ໂດຍສະເພາະຜ່ານການປັບອັດຕາດອກເບ້ຍ ສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ລະດັບເງິນເຟີ້ຢ່າງມີໄລຍະສໍາຄັນ ໂດຍຜົນກະທົບຈະແຕກຕ່າງກັນໄປ ຂຶ້ນຢູ່ກັບລະບົບເງິນເຟີ້ໃນຂະນະນັ້ນ. ໂດຍຫຼັກການແລ້ວ ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ອຸປະທານເງິນ ຖືວ່າ ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ສໍາຄັນຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາ ເຊິ່ງນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບຜ່ອນຄາຍແມ່ນຄົງອັດຕາດອກເບ້ຍຂຶ້ນຕໍ່າ ເພື່ອກະຕຸ້ນກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດໃນຊ່ວງທີ່ມີຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ. ແນວທາງນີ້ບໍ່ພຽງແຕ່ສົ່ງເສີມການກູ້ຢືມ ແລະ ການລົງທຶນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງມີເປົ້າໝາຍໝາຍໄປທີ່ການຄວບຄຸມເງິນເຟີ້ໂດຍການປັບອຸປະທານເງິນ. ການປັບອັດຕາດອກເບ້ຍເປັນເຄື່ອງມືຫຼັກທີ່ທະນາຄານກາງໃຊ້ໃນການຄວບຄຸມ ຫຼື ແກ້ໄຂບັນຫາເສດຖະກິດ ໂດຍທີ່ການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງມີໄລຍະສໍາຄັນຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດໂດຍລວມ. ການມີນະໂຍບາຍເງິນຕາທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ສອດຄ່ອງຈະເຮັດໃຫ້ສາມາດຮັກສາອັດຕາເງິນເຟີ້ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ເໝາະສົມ ເຊິ່ງສາມາດກະຕຸ້ນໃຫ້ເສດຖະກິດໂດຍການຫຼຸດຜ່ອນລະດັບ, ໃນຂະນະທີ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ສູງສາມາດຍັບຢັ້ງ ຫຼື ຂັດຂວາງການລົງທຶນໄດ້ (Yuliawan et al., 2024).

ນອກຈາກນີ້, ນະໂຍບາຍເງິນຕາຍັງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເປົ້າໝາຍການຫວ່າງງານ ເນື່ອງຈາກອັດຕາການຫວ່າງງານມີຄວາມຊັບຊ້ອນ ແລະ ແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ສະພາບເສດຖະກິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ການຄົ້ນຄວ້າຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ທັງນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບດັ່ງເດີມ ແລະ ແບບໃໝ່ສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຫວ່າງງານຢ່າງມີໄລຍະສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ເຖິງແມ່ນວ່າປະສິດທິຜົນຂອງນະໂຍບາຍອາດຈະແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍອີງໃສ່

ເວລາ ແລະ ສະຖານະການທາງເສດຖະກິດ. ນີ້ແມ່ນບາງຜົນການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບປະເດັນດັ່ງກ່າວ. Dash (2023) ກ່າວວ່າ ນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບດັ່ງເດີມ ແລະ ແບບໃໝ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ອັດຕາການຫວ່າງງານ. ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບໃໝ່ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດຜ່ານອັດຕາດອກເບ້ຍ, ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ຊ່ອງທາງລາຄາຫຼັກຊັບ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບຜ່ອນຄາຍ ເຊັ່ນ: ການປັບອັດຕາດອກເບ້ຍ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການຫວ່າງງານຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຫຼາຍກວ່າເມື່ອທຽບກັບນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບໃໝ່.

ສໍາລັບ, ສປປ ລາວ ນັບແຕ່ຫັນເປັນກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດໃນປີ 1986 ເປັນຕົ້ນມາ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວໄດ້ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ຮັກສາສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນບົດບາດໃນການເປັນຜູ້ດໍາເນີນນະໂຍບາຍເງິນຕາ. ຕະຫຼອດແຫ່ງການດໍາເນີນນະໂຍບາຍເງິນຕາເຫັນໄດ້ວ່າເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍສະເລ່ຍໃນລະດັບ 7% ຕໍ່ປີ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມໃນຊ່ວງເກີດວິກິດການເຊັ່ນໃນປີ 1997 ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍສະເລ່ຍຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າ 5%. ເຖິງແມ່ນວ່າໃນປີ 2008 ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກວິກິດການການເງິນໂລກກໍ່ຕາມ ແຕ່ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ຍັງຄົງຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 7% (Menon & Warr, 2013). ນັບແຕ່ປີ 2019 ເປັນຕົ້ນມາ, ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງໜັກໜ່ວງຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19. ໂດຍໃນປີ 219 ເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວປ່ຽນ 5.5% ແລະ ມາຮອດປີ 2023 ຢູ່ທີ່ປະມານ 3.7% ໂດຍມີປັດໄຈທາງດ້ານບວກມາຈາກການບໍລິການໂດຍສະເພາະແມ່ນການທ່ອງທ່ຽວ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ອັດຕາເງິນເຟີ້ຍັງຄົງຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສູງອັນເກີດມາຈາກການອ່ອນຄ່າຂອງເງິນດີບ ແລະ ໃນປີ 2024 ຄາດວ່າເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວຈະຫຼາຍຕົວພຽງ 4% ເຊິ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຄວາມທ້າທາຍທາງໂຄງສ້າງ (World Bank, 2024). ໃນຂະນະທີ່, ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນເດືອນສິງຫາ 2024 ຢູ່ທີ່ 24.29% ຫຼຸດລົງເມື່ອທຽບກັບເດືອນກ່ອນໜ້າທີ່ 26.08%. ແຕ່ເດືອນມັງກອນ ປີ 2001-ເດືອນສິງຫາ ປີ 2024 ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງລາວສະເລ່ຍຢູ່ທີ່ 7.97% ໂດຍຕໍ່າສຸດແມ່ນໃນປີ 2009 ຢູ່ທີ່ -1.82% ແລະ ສູງສຸດແມ່ນໃນເດືອນກຸມພາ ປີ 2023 ຢູ່ທີ່ 41.26% ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາຕໍ່າສຸດແມ່ນເດືອນພຶດສະພາປີ 2013 ຢູ່ທີ່ 7,665.76 ກົບຕໍ່ໂດລາ ແລະ ສູງສຸດແມ່ນໃນເດືອນກໍລະກົດປີ 2024 ຢູ່ທີ່ 22,133.54 ກົບຕໍ່ໂດລາ. ນັບແຕ່ປີ 1991-2023, ອັດຕາການຫວ່າງງານຕໍ່າສຸດແມ່ນໃນປີ 2010 ຢູ່ທີ່ 0.71% ແລະ ສູງສຸດແມ່ນໃນປີ 2017 ຢູ່ທີ່ 3.27% (The Global Economy, 2024).

ຈາກບັນຫາທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ການລວບລວມຂໍ້ມູນ

ການຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ ຈະເປັນການສຶກສາແບບປະລິມານ (Quantitative Research), ໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸຕິຍະພູມ (Secondary data) ແຕ່ປີ 2000-2023 ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນການພັດທະນາເສດຖະກິດ (ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ, ອັດຕາເງິນເຝີ້ ແລະ ອັດຕາການຫວ່າງງານ) ແລະ ຕົວປ່ຽນນະໂຍບາຍເງິນຕາ (ອັດຕາດອກເບ້ຍ, ປະລິມານເງິນ M2 ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນ) ແມ່ນລວບລວມມາຈາກບົດລາຍງານປະຈຳປີຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (www.bol.gov.la). ຜູ້ສຶກສາໄດ້ຕົວປ່ຽນທີ່ຮວບຮວມໄດ້ມາກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄວາມສົມບູນຂໍ້ມູນ. ຈາກນັ້ນ, ໄດ້ນຳຂໍ້ມູນຂອງຕົວປ່ຽນເຫຼົ່ານັ້ນມາປ້ອນເຂົ້າໃນໂປຣແກຣມ STATA.

2.2 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ການວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດແມ່ນເປັນປະເດັນທີ່ສຳຄັນ ແລະ ໄດ້ມີການປະຍຸກໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດມິຕິເຂົ້າມາຊ່ວຍວິເຄາະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນແບບຈຳລອງ Seemingly Unrelated Regression (SUR) ທີ່ເປັນແບບຈຳລອງການຖີດຖອຍແບບເສັ້ນຊື່ທີ່ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍສົມຜົນການຖີດຖອຍຫຼາຍສົມຜົນ ໂດຍແຕ່ລະສົມຜົນຈະມີຕົວປ່ຽນຕາມຂອງຕົວເອງ ແລະ ຊຸດຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຈາກພາຍນອກທີ່ອາດແຕກຕ່າງກັນ ຫຼື ຄືກັນ ແລະ ແຕ່ລະສົມຜົນການຖີດຖອຍສາມາດອະທິບາຍແຍກກັນໄດ້ ເຊິ່ງໃນການວິເຄາະ SUR ແມ່ນຈະໃຊ້ວິທີການປມານຄ່າດ້ວຍ FGLS. ໂດຍຈະມີການທົດສອບ ຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນດ້ວຍ Augmented Dickey-Fuller(ADF) ແລະ ການກວດສອບຄ່າສະຫະສຳພັນຂອງຄ່າຄາດເຄື່ອນດ້ວຍ Breusch–Pagan.

2.2.1 ແບບຈຳລອງໃນການວິເຄາະ

ນຳໃຊ້ Seemingly Unrelated Regression (SUR) Model ທີ່ນຳສະເໜີໂດຍ Zellner (1962) ແລະ ສາມາດຂຽນ ເປັນສົມຜົນທີ່ຢູ່ໃນຮູບຂອງແມັດຕຣິກໄດ້ ດັ່ງນີ້:

$$\begin{bmatrix} \text{Growth}_t \\ \text{Inf}_t \\ \text{Un}_t \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \text{IR}_t & 0 & 0 \\ 0 & \text{M2}_t & 0 \\ 0 & 0 & \text{LnEx}_t \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \beta_{1i} \\ \beta_{2i} \\ \beta_{3i} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} e_1 \\ e_2 \\ e_3 \end{bmatrix} = X\beta + e$$

$\beta_{1i}, \beta_{2i}, \beta_{3i}$: ຄ່າສຳປະສິດ

$e_1; e_2; e_3$: ຄ່າຄາດເຄື່ອນ

ຕົວປ່ຽນຕາມປະກອບດ້ວຍ:

Growth_t : ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ (%)

Inf_t : ອັດຕາເງິນເຝີ້ຂອງ ສປປ ລາວ (%)

Un_t : ອັດຕາການຫວ່າງງານຂອງ ສປປ ລາວ (%)

ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະປະກອບດ້ວຍ:

IR_t : ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນຝາກທົ່ວລະບົບຂອງ ສປປ ລາວ (%)

M2_t : ປະລິມານເງິນ M2 ຕໍ່ GDP ຂອງ ສປປ ລາວ (%)

LnEx_t : ໂລກາລິດອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາ

2.2.2 ສົມມຸດຖານໃນການທົດສອບ

- ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນຝາກທົ່ວລະບົບ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນ
- ປະລິມານເງິນ M2 ຕໍ່ GDP ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນ
- ອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ມີການພົວພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ
- ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນຝາກທົ່ວລະບົບ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ້ມີການພົວພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ
- ປະລິມານເງິນ M2 ຕໍ່ GDP ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ້ມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນ
- ອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ້ມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນ
- ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນຝາກທົ່ວລະບົບ ແລະ ອັດຕາການຫວ່າງງານມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນ
- ປະລິມານເງິນ M2 ຕໍ່ GDP ແລະ ອັດຕາການຫວ່າງງານມີການພົວພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ
- ອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາ ແລະ ອັດຕາການຫວ່າງງານມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນ

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຜົນການທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນຂອງຕົວປ່ຽນ (ຕາຕະລາງ 1) ທີ່ລະດັບ I(0) ພົບວ່າ ມີພຽງແຕ່ຕົວປ່ຽນ Inf, IR ແລະ M2 ທີ່ມີຄວາມນັ່ງ ໂດຍຕົວປ່ຽນ Inf ມີຄ່າຄົງທີ່ ແລະ ແນວໂນ້ມທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນ 0.05, ໃນຂະນະທີ່ຕົວປ່ຽນ IR ມີຄ່າຄົງທີ່ ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນ 0.01. ສ່ວນຕົວປ່ຽນ M2 ບໍ່ມີຄ່າຄົງທີ່, ມີແນວໂນ້ມ ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນ 0.05 ເນື່ອງຈາກຄ່າ Test statistic > critical value. ສ່ວນຕົວປ່ຽນ Growth, Un ແລະ LnEx ບໍ່ນັ່ງທັງທີ່ມີຄ່າຄົງທີ່, ບໍ່ມີຄ່າຄົງທີ່, ມີຄ່າຄົງທີ່ ແລະ ແນວໂນ້ມ. ພາຍຫຼັງການດັດປັບດ້ວຍວິທີ ADF (ຕາຕະລາງ 2) ພົບວ່າ ທຸກຕົວປ່ຽນແມ່ນມີຄວາມນັ່ງທີ່ລະດັບຄ່າຄົງທີ່, ຍົກເວັ້ນຕົວປ່ຽນ LnEx ທີ່ນັ່ງທີ່ລະດັບຄ່າຄົງທີ່ ແລະ ແນວໂນ້ມ. ໂດຍຕົວປ່ຽນ Growth, Inf ແລະ M2 ນັ່ງທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, ໃນຂະນະທີ່ຕົວປ່ຽນ Un ແລະ IR ນັ່ງທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05, ສ່ວນຕົວປ່ຽນ LnEx ນັ່ງທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1. ຜົນການວິເຄາະແບບຈຳລອງ OLS ດ້ວຍວິທີ FGLS ແລະ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ SUR ພົບວ່າ ຄ່າສຳປະສິດຂອງແບບຈຳລອງບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງທຳການທົດສອບຄວາມສຳພັນພ້ອມກັນລະຫວ່າງເງື່ອນໄຂຄວາມຄາດເຄື່ອນຂອງແຕ່ລະສົມຜົນ ຫຼື ຄ່າສະຫະສຳພັນຂອງຄ່າຄາດເຄື່ອນດ້ວຍ Breusch–Pagan (ຕາຕະລາງ 3). ຜົນການທົດສອບຄວາມສຳພັນພ້ອມກັນລະຫວ່າງເງື່ອນໄຂຄວາມຄາດເຄື່ອນຂອງແຕ່ລະສົມຜົນ ຫຼື ຄ່າສະຫະສຳພັນຂອງຄ່າຄາດເຄື່ອນດ້ວຍ

Breusch–Pagan ແລະ ຜົນປະກົດວ່າ ຄ່າ $Pr = 0.0639 > \text{ຄ່າວິກິດ} = 0.05$ ສະແດງວ່າ ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນພ້ອມກັນລະຫວ່າງເງື່ອນໄຂຄວາມຄາດເຄື່ອນຂອງແຕ່ລະສົມຜົນ ໝາຍຄວາມວ່າ ການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ດ້ວຍວິທີ FGLS ແລະ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ SUR ນັ້ນບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ, ແຕ່ແບບຈຳລອງ SUR ມີຄ່າຄາດເຄື່ອນສະເລ່ຍກໍາລັງສອງ (RMSE) ນ້ອຍກວ່າ. ສະນັ້ນ, ການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ SUR ຈຶ່ງມີຄວາມເໝາະສົມກວ່າ ການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ດ້ວຍວິທີ FGLS (ຕາຕະລາງ 4) ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ, ອັດຕາເງິນເຝີ້ ແລະ ອັດຕາການວ່າງງານດັ່ງນີ້:

ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີພຽງນະໂຍບາຍເງິນຕາດ້ານອັດຕາແລກປ່ຽນທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ເຊິ່ງສົ່ງຜົນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ແລະ ເປັນຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າປັດໄຈອື່ນໆທາງຄົງທີ່ ເມື່ອອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດເຝີ້ມຂຶ້ນ (ກົບອ່ອນຄ່າ) 1% ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຫົດຕົວລົງ 4.03% ແລະ ໃນທາງກັບກັນຖ້າຫາກອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດຫຼຸດລົງ (ກົບແຂງຄ່າ) 1% ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວ 4.03%. ນອກຈາກນີ້, ຍັງເຫັນວ່າ ຄ່າສໍາປະສິດຄົງທີ່ ສົ່ງຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ໃນທິດທາງດຽວກັນ ໝາຍຄວາມວ່າ ນອກຈາກນະໂຍບາຍເງິນຕາແລ້ວຍັງມີປັດໄຈອື່ນໆທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດສູງເຖິງ 42.58%. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເຫັນວ່າຄ່າ R^2 ມີຄ່າຕໍ່າ ໂດຍແບບຈຳລອງດັ່ງກ່າວນີ້ສາມາດອະທິບາຍໄດ້ພຽງແຕ່ 33.42%.

ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີ້ ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າປະລິມານເງິນ M2 ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີ້ໃນທິດທາງດຽວກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ 0.01 ຕາມລຳດັບ ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ໃນຂະນະທີ່ອັດຕາດອກເບ້ຍບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ຜົນການວິເຄາະຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດນັ້ນສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີ້ຫຼາຍກວ່າປະລິມານເງິນ M2. ຖ້າປັດໄຈອື່ນໆທາງຄົງທີ່ ເມື່ອອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາຫາກເຝີ້ມຂຶ້ນ 1% (ກົບອ່ອນຄ່າ) ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ເຝີ້ມຂຶ້ນ 31.29% ແລະ ໃນທາງກັບກັນ ຖ້າອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາຫາກຫຼຸດລົງ 1% (ກົບແຂງຄ່າ) ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ຫຼຸດລົງ 31.29%. ສໍາລັບປະລິມານເງິນ M2 ນັ້ນ ເຫັນວ່າ ຖ້າປັດໄຈອື່ນໆທາງຄົງທີ່ ເມື່ອປະລິມານເງິນ M2 ເຝີ້ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ເຝີ້ມຂຶ້ນ 0.22% ແລະ ໃນທາງກັບກັນ, ຖ້າປະລິມານເງິນ M2 ຫຼຸດລົງ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ຫຼຸດລົງ 0.22%. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຜົນການວິເຄາະຍັງຜົບວ່າ ຄ່າສໍາປະສິດຄົງທີ່ນັ້ນສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີ້ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ໝາຍຄວາມວ່າ ນອກຈາກນະໂຍບາຍເງິນຕາແລ້ວຍັງມີປັດໄຈອື່ນໆ

ສົ່ງຜົນໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ຫຼຸດລົງສູງເຖິງ 283.34%. ຢ່າງໃດກໍ່ດີ, ເມື່ອພິຈາລະນາຄ່າ R^2 ແລ້ວພົບວ່າ ນະໂຍບາຍເງິນຕາສາມາດອະທິບາຍອັດຕາເງິນເຝີ້ໄດ້ເຖິງ 72.84%.

ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ອັດຕາການວ່າງງານ ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີພຽງປະລິມານເງິນ M2 ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ອັດຕາການວ່າງງານດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າປັດໄຈອື່ນໆທາງຄົງທີ່ ເມື່ອປະລິມານເງິນ M2 ເຝີ້ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ອັດຕາການວ່າງງານຫຼຸດລົງ 0.04% ແລະ ໃນທາງກັບກັນ, ເມື່ອປະລິມານເງິນ M2 ຫຼຸດລົງ 1% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ອັດຕາການວ່າງງານເຝີ້ມຂຶ້ນ 0.04%. ຢ່າງໃດກໍ່ດີ, ເມື່ອພິຈາລະນາຄ່າ R^2 ແລ້ວພົບວ່າ ນະໂຍບາຍເງິນຕາສາມາດອະທິບາຍອັດຕາການວ່າງງານໄດ້ພຽງ 40.58%.

4. ວິພາກຜົນ

ຜົນການວິເຄາະຄັ້ງນີ້ພົບວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນຢ່າງມີໄລຍະສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ໃນຂະນະທີ່ອຸປະທານເງິນ ຫຼື ປະລິມານເງິນ M2 ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍນັ້ນບໍ່ມີຜົນ ເຊິ່ງຂັດກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Singh & Verma (2024) ທີ່ໄດ້ໃຊ້ແບບຈຳລອງ FMOLS ແລະ DOLS ໃນກຸ່ມປະເທດ BRICS ແລະ ພົບວ່າ ອຸປະທານເງິນມີຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ແລະ ການທົດສອບຄວາມສໍາພັນທາງເສດ ແລະ ຜົນຍັງຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດກັບອຸປະທານເງິນ ຕະຫຼອດຈົນການກໍ່ຕົວຂອງທຶນ ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍ. ສ່ວນຕົວປ່ຽນອື່ນໆ ເຊັ່ນ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ, ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ເປີເຊັນຂອງຊັບພະຍາກອນຕໍ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ບໍ່ພົບວ່າ ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັນກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຂອງປະເທດກຸ່ມ BRICS. ໂດຍພວກເຂົາເນັ້ນວ່າ ອຸປະທານເງິນນັ້ນມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ສຸດຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຂອງປະເທດກຸ່ມ BRICS ເນື່ອງຈາກການສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງບໍລິການທາງການເງິນທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນ ຊ່ວຍເຝີ້ມໂອກາດໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງການເງິນ ເຊິ່ງອາດຊ່ວຍກະຕຸ້ນການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດໄດ້. ນອກຈາກນີ້, Basnet (2023) ໄດ້ໃຊ້ແບບຈຳລອງ ECM ຂອງ Engle-Granger ວິເຄາະໃນປະເທດເນປານ ແລະ ພົບວ່າ ມີຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນນະໂຍບາຍການເງິນ ແລະ ຕົວປ່ຽນເສດຖະກິດມະຫາພາກທີ່ເລືອກໃຊ້ຢ່າງມີໄລຍະສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ໂດຍອຸປະທານເງິນມີຄວາມສໍາພັນໃນໄລຍະຍາວກັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ, ອັດຕາດຽງເຝີ້, ການຫວ່າງງານ ແລະ ດຸນການຊໍາລະເງິນລະຫວ່າງປະເທດ ເຊິ່ງຜົນການສຶກສາຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປ່ຽນແປງຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະມານ 93% ເກີດຈາກອຸປະທານເງິນ ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ກໍານົດນະໂຍບາຍຄວນເນັ້ນທີ່ການສ້າງອຸປະທານເງິນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການສ້າງສະຖຽນລະພາບຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍເພື່ອໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວໃນໄລຍະຍາວ. ໃນທຳນອງດຽວກັນ, ອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງຍັງສົ່ງຜົນ

ກະທົບຢ່າງມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິຕໍ່ກັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນໃນໄລຍະຍາວລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນມະຫາພາກດ້ວຍກັນ.

ຜົນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຍັງພົບວ່າ ນະໂຍບາຍເງິນຕາດ້ານ ປະລິມານເງິນ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນສິ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ຢ່າງມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ໃນຂະນະທີ່ອັດຕາດອກເບ້ຍນັ້ນບໍ່ມີຜົນ ເຊິ່ງຂັດກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Herania & Maski (2022) ໄດ້ໃຊ້ວິທີ Path Analysis ວິເຄາະໃນອິນໂດເນເຊຍ ແລະ ພົບວ່າ ອຸປະທານເງິນ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້. ໃນຂະນະທີ່, ອັດຕາດອກເບ້ຍມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້. ໃນທາງອ້ອມມີພຽງອັດຕາດອກເບ້ຍເທົ່ານັ້ນທີ່ມີບົດບາດເປັນຕົວກາງໃນການໄກ່ເກຍຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງການອຸປະທານເງິນ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້. ນອກຈາກນີ້, Araby et al. (2024) ກໍ່ຍັງໄດ້ກ່າວວ່າ ປະລິມານເງິນທີ່ເຄັ່ງຂັດຈະຊ່ວຍຄວບຄຸມອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້. ໃນຂະນະທີ່, Kim (2023) ກ່າວວ່າ ການເພີ່ມອັດຕາດອກເບ້ຍຂອງທະນາຄານກາງອາດເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ຫຼຸດລົງ. Chinezelum et al. (2023) ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນສິ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ລາຄາອາຫານ. ນອກຈາກນີ້, ຂໍ້ມູນທາງພາກປະຕິບັດຕົວຈິງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ການພົວພັນໄລຍະຍາວລະຫວ່າງອັດຕາດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນໝວດອາຫານ. ທັງປະລິມານເງິນ ແລະ ອັດຕາອັດຕາດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ ມີຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນໝວດອາຫານໃນປະເທດ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຜົນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Udochukwu et al. (2024) ທີ່ວ່າຄວາມຜັນຜວນຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ເຊັ່ນກັນ ໂດຍອັດຕາແລກປ່ຽນນັ້ນສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກ. Mishra et al. (2023) ເຜີຍໃຫ້ເຫັນວ່າ ອຸປະທານເງິນໃນຄວາມໝາຍແຄບ ແລະ ຄວາມໝາຍກວ້າງ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ໝວດອາຫານຢ່າງມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິ. ສ່ວນໃນການວິເຄາະຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອຸປະທານເງິນໃນຄວາມໝາຍແຄບບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ລາຄາອາຫານສູງຂຶ້ນໃນໄລຍະສັ້ນ.

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ເຫັນວ່າ ມີພຽງນະໂຍບາຍເງິນຕາດ້ານປະລິມານເງິນ ຫຼື ການນຳໃຊ້ນະໂຍບາຍເງິນຕາຜ່ານປະລິມານເງິນທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາການຫວ່າງງານໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນຢ່າງມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ໃນຂະນະທີ່ຜ່ານທາງອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນແມ່ນບໍ່ມີຜົນ ເຊິ່ງຂັດກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Ampofo et al. (2024) ທີ່ວ່າການຫຼຸດລົງຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ການດຳເນີນການຜ່ອນຜັນທາງປະລິມານ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຜ່ອນຜັນດ້ານສິນເຊື້ອ ຊ່ວຍຮັກສາສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຊ່ວຍຫຼຸດການສູນເສຍຕ່ຳ ແຫ່ງງານ. ໃນຂະນະທີ່ Dash (2023) ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ນະໂຍບາຍເງິນຕາທີ່ບໍ່ເຂັ້ມງວດ ມີຜົນກະທົບຢ່າງຊັດເຈນຕໍ່ການຫຼຸດລົງຂອງການວ່າງງານ ເຖິງແມ່ນວ່າຜົນກະທົບຈະນ້ອຍກວ່າເມື່ອທຽບກັບມາດຕະການແບບເຂັ້ມງວດກໍ່ຕາມ. ຢ່າງໃດກໍ່ດີ, ຜົນໄດ້ຮັບນີ້ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Bassey (2017) ແລະ Sirivongsa et al. (2024) ທີ່ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳພັນໄລຍະຍາວລະຫວ່າງປະລິມານເງິນ ແລະ ອັດຕາການ

ຫວ່າງງານ ໂດຍການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງອຸປະທານເງິນສາມາດນຳໄປສູ່ການຫວ່າງງານທີ່ຫຼຸດລົງໄດ້.

ຜົນການວິພາກຂ້າງເທິງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຍັງຫາຂໍ້ສະຫຼຸບທີ່ເປັນເອກະພາບກັນລະຫວ່າງນະໂຍບາຍເງິນຕາ (ອັດຕາດອກເບ້ຍ, ປະລິມານເງິນ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນ) ກັບອັດຕາເງິນເຟີ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ບັນຫາດັ່ງກ່າວຍັງຄົງເປັນປະເດັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ສຶກສາຄືນຄວ້າໃນອະນາຄົດ ເພື່ອຫາຂໍ້ສະຫຼຸບທີ່ເປັນເອກະພາບກັນ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ໄດ້ຂໍສະຫຼຸບວ່າ ຖ້າອັດຕາເງິນເຟີ້ນັ້ນບໍ່ໄດ້ເກີດມາຈາກແຮງດັນຂອງຕົ້ນທຶນ ການໃຊ້ອັດຕາດອກເບ້ຍໃນການຄວບຄຸມເງິນເຟີ້ແມ່ນອາດຈະບໍ່ມີປະສິດທິພາບ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜົນການວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ເຂົ້າໝາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍການໃຊ້ແບບຈຳລອງ SUR ສາມາດສະຫຼຸບຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ເຫັນວ່າ ມີພຽງນະໂຍບາຍເງິນຕາດ້ານອັດຕາແລກປ່ຽນທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ແລະ ເປັນຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ນອກຈາກນີ້, ຍັງເຫັນວ່າ ຄ່າສຳປະສິດຄົງທີ່ ສົ່ງຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ໝາຍຄວາມວ່າ ນອກຈາກນະໂຍບາຍເງິນຕາແລ້ວຍັງມີປັດໄຈອື່ນທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນການນຳໄປໃຊ້ຄວນພິຈາລະນາປັດໄຈຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍງົບປະມານ, ການລົງທຶນ, ການຄ້າ ແລະ ປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າມາວິເຄາະໃນແບບຈຳລອງດັ່ງກ່າວນີ້ມາພິຈາລະນາຮ່ວມ.

ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ ເຫັນວ່າ ປະລິມານເງິນ M2 ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ໃນຂະນະທີ່ອັດຕາດອກເບ້ຍບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ. ຜົນການວິເຄາະຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນກົບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດນັ້ນສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ຫຼາຍກວ່າປະລິມານເງິນ M2. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຜົນການວິເຄາະຍັງພົບວ່າ ຄ່າສຳປະສິດຄົງທີ່ນັ້ນສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ໝາຍຄວາມວ່າ ນອກຈາກນະໂຍບາຍເງິນຕາແລ້ວຍັງມີປັດໄຈອື່ນທີ່ສົ່ງຜົນໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ຫຼຸດລົງ. ດັ່ງນັ້ນ, ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນຄວບຄຸມປະລິມານເງິນ M2ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບອຸປະສິງ ແລະ ຄວບຄຸມອັດຕາແລກປ່ຽນໃຫ້ມີສະຖຽນລະພາບ.

ຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ອັດຕາການວ່າງງານ ເຫັນວ່າ ມີພຽງປະລິມານເງິນ M2 ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ອັດຕາການຫວ່າງງານ ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ໃນຂະນະທີ່, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນນັ້ນບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາການຫວ່າງງານ. ດັ່ງນັ້ນ, ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນຄຳນຶງເຖິງບັນຫາດັ່ງກ່າວ ເນື່ອງຈາກປະລິມານເງິນ M2 ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນນັ້ນອາດນຳໄປສູ່ການໃຊ້ຈ່າຍໃນການລົງທຶນ ແລະ ການຈ້າງງານທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ແຕ່ການທີ່ຈະເພີ່ມປະລິມານເງິນ M2 ໄດ້ນັ້ນຕ້ອງອີງໃສ່ຫຼັກຄຳປະກັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄັງສຳຮອງລະຫວ່າງປະເທດ.

ສະນັ້ນ, ຕ້ອງຫາວິທີການໃນການເພີ່ມຄັງສາຮອງດ້ວຍການກະຕຸ້ນການຜະລິດ ຫຼື ການລົງທຶນເພື່ອການສົ່ງອອກ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອົາປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Aideyan, D., Joseph, O. U., & Julie, E. I. (2024). A Co-Integration Approach to Assess the Impact of Nigeria Monetary Policy on Economic Growth. *International Journal of Development Mathematics (IJDM)*, 1(3), 236-244.
- Araby, L.E., ElSehaimy, Y., Ali, Z., Karim, F., Mohamed, F., & Mahmoud, M. (2024). The impact of fiscal and monetary policies on inflation empirical evidence from Egypt from 1990 to 2020. *Journal of Advances in Economics and Business Studies (JAEBS)*, 1(1), 94-108.
- Ampofo, F. O., Adjetei, N. O., Odoi, C. N., & Ansah, D. B. (2024). United States monetary policy response to the COVID-19 pandemic and its impact on unemployment rates. *International journal of advanced economics*, 6(9), 471-479.
- Basnet, N. (2023). Effect of monetary policy on macro economic variables of Nepal. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 1(1), 1-15.
- Bassey, K. J. (2017). Money Supply Growth And Unemployment Rate In Nigeria: Investigating A Long-Run Relationship Using Asymmetric Ardl Approach. *Economics*, 1-10.
- Chinezelum, E., Akanegbu, B., & Muhammad, M. Y. (2023). Effect of monetary policy on food inflation in Nigeria. *Advances in Management and Applied Economics*, 13(5), 1-6.
- Dash, P. (2023). The effects of conventional and unconventional monetary policy on the unemployment rate in the US. *Journal of Economic Studies*, 50(7), 1413-1427.
- Fasanya, I. O., Onakoya, A. B., & Agboluaje, M. A. (2013). Does monetary policy influence economic growth in Nigeria? *Asian Economic and Financial Review*, *Asian Economic and Social Society*, 3(5), 635-646.
- Herania, E., & Maski, G. (2022). The effect of money supply, interest rates and exchange rates on inflation levels in Indonesia using the path analysis approach for the period 2010Q1-2020Q4. *Contemporary studies in Economic, Finance and Banking*, 230-243.
- Kim, A. (2023). Effects of Interest Rate Policy on Inflation. *Journal of Student Research*, 12(3), 1-9.
- Levine, R. (1997). Financial Development and Growth: Views and Agenda. *Journal of Economic Literature*, 688-726.
- McKinnon, R. (1973). *Money and Capital in Economic Development*. Washington DC: The Brookings Institution.
- Menon, J., & Warr, P. (2013). *The Lao Economy: Capitalizing on Natural Resource Exports*. Retrieved from Asian Development Bank: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/30138/economics-wp330-lao-economy.pdf>
- Mishra, A., Dash, A., & Agarwal, A. (2023). Quest of dynamic linkages between monetary factors and food inflation in India. *Theoretical and Applied Economics*, 30(2), 199-210.
- Shaw, E. (1973). *Financial Deepening in Economic Development*. New York: Oxford University Press.
- Singh, S. K., & Verma, R. (2024). *the effect of monetary policy on economic growth: Empirical evidence from BRICS nations*, 1-16.
- Sirivongsa, D., Chanthavone, T., Xiongtoa, T., Sioudomphan, S., & Her, P. (2024). The effects of exchange rate, interest rate and money supply on inflation rate of Lao PDR. *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 10(4), 266-270.
- The Global Economy. (2024). *the global economy*. Retrieved from <https://www.theglobaleconomy.com/Laos>
- Udochukwu, N.E., Chinedu, O.A., Edeh B.O., & Desmond, U.C. (2023). Monetary policy rate and food inflation in Nigeria. *International Journal of Research and Innovation in Social Science*, 8(8), 4494-4505.
- Usmabn, M., Hameed, G., Bibi, H., & Hassan, S. (2023). Optimal Monetary Policy Transmission Mechanism for Economic Growth of Developing Countries. *Foundation University journal of business & economics*, 8(2), 20-41.
- World Bank. (2024). *Lao Economic Monitor, April 2024: Accelerating Reforms for Growth: Key Findings*. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/country/lao/publication/lao-economic-monitor-april-2024-accelerating-reforms-for-growth-key-findings>
- Yuliawan, R., Murdiawati, M., Faqih, M., & Haris, R. A. (2024). The Impact of Monetary Policy, Inflation

ຕາຕະລາງ 1: ຜົນການທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນທີ່ລະດັບ I(0)

Variable	Level Series	Test statistic	critical value		
			1%	5%	10%
Growth	Intercept	-0.588	-2.660	-1.950	-1.600
	No intercept, trend	-1.510	-4.380	-3.600	-3.240
	Intercept & trend	-0.833	-2.518	-1.721	-1.323
Inf	Intercept & trend	-2.258**	-2.518	-1.721	-1.323
Un	Intercept	-0.888	-2.660	-1.950	-1.600
	No intercept, trend	-0.826	-4.380	-3.600	-3.240
	Intercept & trend	-0.904	-2.518	-1.721	-1.323
IR	Intercept	-3.322***	-2.660	-1.950	-1.600
M2	No intercept, trend	-3.554**	-4.380	-3.600	-3.240
LnEx	Intercept	1.603	-2.660	-1.950	-1.600
	No intercept, trend	1.900	-4.380	-3.600	-3.240
	Intercept & trend	1.588	-2.518	-1.721	-1.323

ໝາຍເຫດ: ***, **, * ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, 0.05 ແລະ 0.1 ຕາມລຳດັບ

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກການວິເຄາະດ້ວຍໂປຣແກຣມ STATA

ຕາຕະລາງ 2: ຜົນການທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນທີ່ລະດັບ I(1)

Variable	Level Series	Test statistic	critical value		
			1%	5%	10%
Growth	Intercept	-4.758***	-2.660	-1.950	-1.600
Inf	Intercept	-6.254***	-2.518	-1.721	-1.323
Un	Intercept	-2.265**	-2.660	-1.950	-1.600
IR	Intercept	-2.716**	-2.660	-1.950	-1.600
M2	Intercept	-7.697***	-4.380	-3.600	-3.240
LnEx	Intercept & trend	-1.684*	-2.518	-1.721	-1.323

ໝາຍເຫດ: ***, **, * ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, 0.05 ແລະ 0.1 ຕາມລຳດັບ

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກການວິເຄາະດ້ວຍໂປຣແກຣມ STATA

ຕາຕະລາງ 3: ຜົນການທົດສອບຄ່າສະຫະສຳພັນຂອງຄ່າຄາດເຄື່ອນດ້ວຍ Breusch–Pagan

Correlation matrix of residuals:			
	Growth	Inf	Un
Growth	1.0000		
Inf	-0.0672	1.0000	
Un	-0.5413	0.0726	1.0000
Breusch–Pagan test:		Chi2(3)=7.266; Pr =0.0639	

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກການວິເຄາະດ້ວຍໂປຣແກຣມ STATA

ຕາຕະລາງ 4: ຜົນການວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍເງິນຕາຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດ

ແບບຈຳລອງ OLS ດ້ວຍວິທີ FGLS	ແບບຈຳລອງ SUR
----------------------------	--------------

	Growth	Inf	Un	Growth	Inf	Un
IR	0.038 (0.81)	0.003 (0.02)	-0.013 (-0.62)	0.0383 [0.89]	0.003 [0.02]	-0.013 [-0.68]
M2	0.010 (0.37)	0.219** (2.17)	-0.037*** (-2.95)	0.0102 [0.40]	0.219** [2.37]	-0.037*** [-3.23]
LnEx	-4.030*** (-2.93)	31.285*** (6.28)	-0.653 (-1.06)	-4.030*** [-3.21]	31.285***	-0.6531 [-1.16]
_cons	42.577*** (3.4)	-283.342*** (-6.25)	8.787 (1.57)	42.577*** [3.73]	-283.342***	8.7866* [1.72]
Obs	24	24	24	24	24	24
F-test	3.35	17.88	4.55	12.05	64.37	16.39
Prob	0.025	0.000	0.006	0.007	0.000	0.001
R²	0.334	0.728	0.406	0.334	0.7284	0.406
RMSE	1.338	4.947	0.587	1.221	4.516	0.535

ໝາຍເຫດ: ***, **, * ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, 0.05 ແລະ 0.1 ຕາມລຳດັບ

ຄ່າທີ່ຢູ່ໃນ “()” ຄື ຄ່າ t-statistic ແລະ ຄ່າທີ່ຢູ່ໃນ “[]” ຄື ຄ່າ z-statistic

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກການວິເຄາະດ້ວຍໂປຣແກຣມ STATA